ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.11.2023 г.
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС—Албания за изменение на процедурния му правилник

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Албанските власти изразиха интерес да създадат два съвместни консултативни комитета с Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите на Европейския съюз.

Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите на Европейския съюз подкрепят предоставянето на институционална рамка за диалога с Албания по въпросите на политиката в контекста на съответните им области на компетентност.

Целта на съвместните консултативни комитети ще бъде да организират диалог и сътрудничество между своите социални партньори и други представители на гражданското общество и техните регионални и местни органи.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

В контекста на неотдавнашното начало на преговорите за присъединяване с Албания засилването на диалога по въпросите на политиката в рамките на Споразумението за стабилизиране и асоцииране ще бъде от полза за напредъка на Албания по пътя ѝ към европейска интеграция, по-специално чрез укрепване на отношенията между заинтересованите страни на регионално и местно равнище, както и между социалните партньори и гражданското общество.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

По-силна Европа на световната сцена:

Европейската комисия подкрепя многостранното сътрудничество и основания на правила световен ред чрез по-активна роля и по-силен глас на ЕС в света. Лидерството на Европа включва също така тясно сътрудничество със съседните държави, въвеждане на цялостна стратегия за Африка и утвърждаване на европейската перспектива на страните от Западните Балкани. Комисията се стреми към координиран подход за външната дейност — от помощта за развитие до общата външна политика и политика на сигурност. Подход, който осигурява по-силен и по-единен глас на Европа в света.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Наред с Албания и всички държави членки ЕС също е страна по Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с Албания. Сключването на ССА беше одобрено от името на Европейската общност с Решение 2009/332/ЕО на Съвета и на Комисията. След Договора от Лисабон правните основания за определяне на позицията на Съюза по отношение на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС—Албания за създаване на други специални комитети (член 116, член 117, параграф 2 и член 120, параграф 4 от ССА) са член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 2 от Решение на Съвета и на Комисията от 26 февруари 2009 г. относно сключването на Споразумение за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Албания, от друга страна. Поради това е необходимо решение на Съвета.

Като взе предвид:

– Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 и член 218, параграф 9 от него,

– член 2 от Решение на Съвета и на Комисията от 26 февруари 2009 г. относно сключването на Споразумение за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Албания (наричана по-нататък „Албания“), от друга страна.

• **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

По отношение на европейското измерение на предложението Европейската комисия наскоро прие съобщение (COM(2023) 40 final), в което се поставя акцент върху укрепването на социалния диалог в Европейския съюз. В него се подчертава, че основните цели на ЕС са подобряването на условията на живот и труд, при което социалният диалог и колективното договаряне са основни начини за постигането на тази цел, като допринасят за по-висока производителност и същевременно гарантират социална справедливост, качествена работна среда и демокрация на работното място. Предлаганите съвместни консултативни комитети са предназначени да бъдат форуми за диалог и сътрудничество между социалните партньори и други организации на гражданското общество и местните и регионални органи в Европейския съюз и Албания, които могат да окажат голям принос за развитието на отношенията между тях и интеграцията на Европа.

Що се отнася до необходимостта от съвместните консултативни комитети, се предвижда, че в рамките на ЕС диалогът и сътрудничеството ще подготвят бъдещата работа с Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите на Европейския съюз, както и членството на Албания в Европейския съюз, ще улеснят обмена на информация относно настоящи въпроси от взаимен интерес, в частност актуалното състояние на икономическата, социалната и регионалната политика на ЕС и процеса на присъединяване, ще насърчат обмена на информация при практическото прилагане на принципа на субсидиарност във всички аспекти на живота на регионално и местно равнище, като се обсъждат всички други значими теми, предложени от всяка една от страните, които възникват в контекста на прилагането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране и в рамките на предприсъединителната стратегия.

И накрая, добавената стойност на съвместните консултативни комитети се дължи на факта, че Съветът за стабилизиране и асоцииране също може да се консултира с предложените съвместни консултативни комитети, преди да вземе решения в съответните области. Консултациите с комитетите ще останат обаче по усмотрение на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

• **Пропорционалност**

Принципът на пропорционалност е установен в член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз. Неговата цел е действията, предприемани от институциите на Европейския съюз, да се определят в рамките на определени граници.

Основната цел на съвместните консултативни комитети е да наблюдават напредъка на Албания по пътя към ЕС и да приемат препоръки, които се представят на вниманието на правителството на Албания и на институциите на ЕС. Ролята на съвместните консултативни комитети е също така да се даде възможност на представителите на албанските организации на гражданското общество да се запознаят с процеса на консултации в ЕС, както и да се даде възможност на представителите на ЕС да се запознаят със социалните структури и икономическото и социалното въздействие на реформите в Албания. Съвместните консултативни комитети обсъждат широк кръг от

въпроси (неизчерпателен), включително сътрудничеството между Албания и ЕС в различни области като миграцията, енергетиката, малките и средните предприятия и професионалното обучение.

В контекста на неотдавнашното начало на преговорите за присъединяване с Албания засилването на диалога по въпросите на политиката в рамките на Споразумението за стабилизиране и асоцииране ще бъде от полза за напредъка на Албания по пътя ѝ към европейска интеграция, по-специално чрез укрепване на отношенията между заинтересованите страни на регионално и местно равнище, както и между социалните партньори и гражданското общество.

Като предоставят гледната точка на гражданското общество, съвместните консултативни комитети допълват институционалната рамка на ЕС, свързана със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между ЕС и Албания. Държавата обаче разполага с необходимия обхват за изпълнение на препоръките на национално равнище. Съвместните институции дават възможност на организациите на гражданското общество от двете страни да наблюдават преговорите за присъединяване на държавата. Те са и платформа за обсъждане на въпроси от общ интерес и за информиране на широката общественост относно предизвикателствата, които предстоят през периода на присъединяване.

- **Избор на инструмент**

Споразумението за стабилизиране и асоцииране предоставя възможност за създаване на съвместни органи за улесняване на сътрудничеството между ЕС и асоциираната държава. Създаването на съвместни консултативни комитети с Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет е утвърдена практика в рамките на споразуменията за стабилизиране и асоцииране, като вече има няколко положителни примера в региона на Западните Балкани.

Наред с Албания и всички държави членки ЕС е страна по Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с Албания. Сключването на ССА беше одобрено от името на Европейската общност с Решение 2009/332/ЕО на Съвета и Комисията. След Договора от Лисабон правното основание за определяне на позицията на Съюза по отношение на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС—Албания за създаване на други специални комитети (член 116, член 117, параграф 2 и член 120, параграф 4 от ССА) е член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Поради това е необходимо решение на Съвета.

За да бъде изпълнено решението, не са необходими улесняващи спомагателни мерки, тъй като в единствения член и приложението се определя позицията, която трябва да се заеме от Съюза в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране във връзка с измененията на процедурния му правилник за създаване на съвместни консултативни комитети.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

  Не се прилага

- **Консултации със заинтересованите страни**

  Не се прилага

- **Събиране и използване на експертни становища**

  Не се прилага

- **Оценка на въздействието**

Не се прилага, тъй като:

Споразумението за стабилизиране и асоцииране предоставя възможност за създаване на съвместни органи за улесняване на сътрудничеството между ЕС и асоциираната държава. Създаването на съвместни консултативни комитети с Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет е утвърдена практика в рамките на споразуменията за стабилизиране и асоцииране, като вече има няколко положителни примера в региона на Западните Балкани.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага, тъй като:

изменението се отнася до процедурния правилник на Съвета за стабилизиране и асоцииране, без да се създават допълнителни разходи, като същевременно се засилва сътрудничеството с преговарящата държава.

- **Основни права**

Не се прилага

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Създаването на предлаганите съвместни консултативни комитети няма финансово въздействие върху бюджета на ЕС, тъй като участниците от Албания отговарят за своите собствени разходи, а разходите от страна на европейските институции се покриват от бюджета на Европейския съюз.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Към настоящото е приложен текстът на предложението за решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от Европейския съюз в Съвета за стабилизиране и асоцииране, както е посочено в член 2, параграф 1 от решението на Съвета и на Комисията от 26 февруари 2009 г. относно сключването на гореспоменатото споразумение за стабилизиране и асоцииране.

2023/0386 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС—Албания за изменение на процедурния му правилник

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 и член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Решение на Съвета и на Комисията от 26 февруари 2009 г. относно сключването на Споразумение за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Албания (наричана по-нататък „Албания“), от друга страна, и по-специално член 2, параграф 1 от него,

като взе предвид започването на преговори за присъединяване между Европейския съюз и Албания, които се състояха на 19 юли 2022 г.,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 116 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране се създава Съвет за стабилизиране и асоцииране.

(2) В член 117, параграф 2 от горепосоченото споразумение се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране приема свой процедурен правилник.

(3) В член 120, параграф 4 от горепосоченото споразумение се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране може да реши да създаде други специални комитети или органи, които могат да го подпомагат при изпълнението на неговите задължения. В същата разпоредба от горепосоченото споразумение се предвижда също, че Съветът за стабилизиране и асоцииране определя в процедурния си правилник състава и задълженията на тези комитети или органи и начина, по който те функционират,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която следва да бъде приета от Съюза в Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден с член 116 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Албания, от друга страна, по отношение на създаването на съвместен консултативен комитет с Европейския икономически и социален комитет и на съвместен консултативен комитет с Комитета на регионите на Европейския съюз и по отношение на изменението на процедурния правилник на Съвета за стабилизиране и асоцииране, както е посочено в член 120, параграф 4 от гореспоменатото споразумение, се основава на проекта на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране, приложен към настоящото решение.

По настоящия проект на решение могат да се приемат незначителни изменения, без да е необходимо друго решение на Съвета.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател